

De ouder als coach, tips

Je kind leest heel moeizaam. Nochtans oefen je al maanden intensief zoals de school het vraagt. In het derde leerjaar staat op het eindrapport “Nog flink oefenen voor lezen”. Je kind schrijft zo onleesbaar dat je er zelf kribbig op reageert. De therapie bij kine en logo geeft onvoldoende vorderingen. De spelling van je kind baart je grote zorgen. Hoe moet hij later iets op papier zetten? In al deze gevallen blijf je zoeken naar hulp, therapie en misschien andere hulpmiddelen.

Voor kinderen, jongeren en volwassenen met ernstige problemen bij het lezen, spellen en schrijven, kan een computer een enorm verschil maken. Dit blijkt duidelijk uit het verhaal van Toon (inleiding) Wim (hoofdstuk 5) en Niek (hoofdstuk 6).

Scholen laten computers in de klas schoorvoetend toe. Het vraagt van jou, als ouder, inspanningen en assertiviteit om je kind met een laptop of computer in de klas te laten werken. De financiële kosten zullen dikwijls uit eigen zak moeten komen.

De map ‘Surfplank’ wil dit op lange termijn zien veranderen. De praktische fiches in deze map helpen ouders en gemotiveerde leraren over de eerste technische drempels. De digitale bibliotheek van het project DIGIBIB krijgt langzaam vorm. ICT-eindtermen zullen het actief en dagelijks gebruik van de computer in de klas vergemakkelijken. Ondertussen ben jij de beste en belangrijkste pleitbezorger om je kind met computer te leren en te laten werken.

Hoe begin je eraan?

- 👉 Zorg dat je kind graag en veel met de computer werkt. Zoek leerspelletjes op het internet. Schrijf mails naar vrienden en familie. Surf met je kind op zoek naar leuke sites.
- 👉 Werk met deel 2 - *Word, mijn maatje in de les*. Start met de eerste les. Als je vertrouwd bent met *Word*, begin je met je kind meteen aan een taak voor de klas zoals in de eerste fiche beschreven staat. Ben je minder vertrouwd met *Word*, gebruik dan de fiches om zelf beter en efficiënter met *Word* te werken. Werk de fiches één na één door. Pas telkens toe op documenten die voor jouw kind nuttig en nodig zijn. Laat je kind mee de fiches lezen. Leer je kind stap voor stap uitvoeren wat op de fiches staat.
- 👉 Werk met deel 4 - *ICT als brug tussen capaciteit en beperking*. Ga naar hoofdstuk 4 en volg de stappen om het voorleesprogramma *DeskBot* te downloaden. Volg de fiches uit deel 4 om je kind het plezier van een voorleesprogramma te laten ontdekken.
- 👉 Raadpleeg deel 3 - *De computer, mijn coach bij het leren en studeren*. Kies de fiches die het best aansluiten bij de oefenmogelijkheden die je kind nodig heeft.
- 👉 Je kind hoeft op dit ogenblik nog niet vlot te kunnen typen. Verwacht niet dat je kind meteen zelfstandig kan werken, opslaan, teksten oproepen, ... Gun je kind voldoende tijd om de computer als hulpmiddel te leren ervaren. Dit kan bij jonge kinderen verschillende maanden duren.
- 👉 Oefen zo dikwijls als je kan op computer in plaats van op papier.

Moet je kind kunnen typen?

Voor leerlingen die de computer of laptop nodig hebben om een ernstige lees- of schrijfbeperving te compenseren, is vroeg starten met typen wel aangewezen. Om de computer als schrift te kunnen gebruiken in de klas, is vlot kunnen typen een noodzaak. Leren typen is een automatiseringsproces. Dat verloopt voor leerlingen met een (leer)stoornis meestal moeizamer en het duurt ook langer. Goed en snel kunnen typen, bespaart hen nochtans enorm veel tijd en is nodig om volop van de mogelijkheden van de computer te profiteren. Best start men al vanaf de leeftijd van acht jaar. Leren typen op de traditionele manier is voor leerlingen met een leerstoornis meestal niet haalbaar omwille van hun ‘automatiseringsproblemen’. Ook hier kunnen softwareprogramma’s, waarmee de leerling op zijn eigen tempo kan werken, een prima hulpmiddel zijn om toch te leren typen.

- ☞ Oefen met een softwareprogramma dat duidelijke instructies geeft, niet te druk is en waarbij een afbeelding van het toetsenbord op het scherm staat. *Turbo Typing*, *Type Expert (Junior)* of *Typ-Top*¹ zijn voorbeelden die hieraan voldoen.
- ☞ Oefen liever dagelijks tien minuten dan éénmaal per week.
- ☞ Laat elke letter die getypt wordt hardop zeggen en schrijf in de beginfase de letter op de nagel van de vinger. Gebruik de verschillende geheugenkanalen tegelijk: horen, zien en voelen.
- ☞ Oefen enkel op tempo of op vaardigheid.
- ☞ Streef naar blind leren typen met tien vingers. Als dat niet lukt, leer dan met minder vingers typen en leer eventueel werken met een woordvoorspellingsprogramma².

Hoe overleg je met de school?

- ☞ Deel je zorgen over de trage evolutie van je kind.
- ☞ Deel je zorgen over je kind met verschillende mensen: de directie, de lera(a)r(en), de zorgcoördinator, de CLB-medewerker, de logopedist, de remedial teacher, andere ouders, ...
- ☞ Deel je zorgen over de toekomst van je kind. Blijf ongerust als je kind steeds meer achterstand oploopt. Laat je kind testen en laat de achterstand op papier vaststellen. Houd de rapporten en verslagen zelf goed bij.
- ☞ Vraag een overlegvergadering over het gebruik van de computer als compenserend hulpmiddel. Onderzoek voor- en nadelen. Pleit voor het leren gebruiken van een computer. Zelfs als de computer aanvankelijk maar tijdens één vak of uurtje per week of per dag gebruikt wordt, is dit een start.
- ☞ Gebruik de map 'Surfplank'. Zoek delen die je kind in de klas kan gebruiken.
- ☞ Volg samen met de leraar of iemand uit de school een minicursus *Word* zoals beschreven in deel 2.
- ☞ Plan de nodige zorg aan de hand van de bijlage 'Checklist: Met mijn computer naar de klas'.

Wat mag je van een school verwachten?

- ☞ Een school mag een leerling positief discrimineren. Een school mag een leerling evalueren op een wijze die verschilt van die voor andere leerlingen, als het maar gaat om dezelfde eindtermen en ontwikkelingsdoelen. Concreet betekent dit dat een leerling spellingcontrole mag gebruiken bij een dictee. Een leerling mag ook een toets begrijpend lezen afleggen en de tekst laten voorlezen met voorleessoftware.
- ☞ De eindtermen zijn bedoeld als eindterm voor een school als geheel. Niet elke leerling moet voldoen aan elke eindterm. Zo kan een school beslissen een leerling toch te laten overgaan naar een volgende klas of niveau ook al heeft die leerling een tekort.
- ☞ Een school heeft geen verplichting om aanpassingen voor leerlingen met een specifieke stoornis door te voeren. De school mag hierin een eigen beleid voeren. Nochtans dringt de minister in de conceptnota 'Leerzorg' aan op redelijke aanpassingen binnen het gewone onderwijs.

Materiaal in deze map dat je kan gebruiken als ouder om je kind te ondersteunen met behulp van ICT

Bijlage bij deel 1 - Checklist 'Met mijn computer naar de klas'

Werk met de fiches uit:

Deel 2 - Word, mijn maatje in de les

Deel 3 - Mijn computer als coach bij het leren

Deel 4 - ICT als brug tussen capaciteit en beperking

¹ Productinformatie vind je in deel 5.

² Woordvoorspellingssoftware voorspelt welk woord de gebruiker wil typen en vermindert het aantal toetsaanslagen.